

Nos reputans illum fas demere nomine claro,
 Cum foret insignis principis Ausonici.
 Hæc dubiam stabilis fixit tamen anchora mentem,
 Ne fletet titulum pagina muta suum :
 Quin vice defuncti supplex sua munia complens,
 Ipse darem faustus Cæsaris hæc manibus.
 En opus, en cœptum tanto sub nomine carmen,
 Examen vestrum spectat adesse pium.
 Huc ades Augusti clementia, semper in omnes
 Quæ virtute vales, et bonitate viges.
 Sobrietatis habes laudes hic, bella, tropæa.

Ingenio vigili carmina scripta brevi.
 Quæ si forte tuo donentur nempe favore,
 Ad decus Ecclesiæ fers pia dona sacrae.
 Hic via, vita, salus, divis hic inclyta gazis
 Dona Dei rutilant, quæ super astra vocant.
 Quo te decursum post hoc feliciter ævum
 Regna beata tenens collocet Omnipotens.
 Hæc igitur salebro sint quamvis carmina versu
 Obscuro, ne temnas, rex pie, sed relegas.
 Cæsar, vive potens, felix, sine fine valet,
 Hucbaldique memor sis, rogo, posco, precor.

EPITAPHIUM MILONIS

MONACHI S. AMANDI ELNONENSIS HUCBALDI MAGISTRI,

AUCTORE HUCBALDO

(Apud Fabricium, Biblioth. med. et inf. Lat.)

Milo, poeta, sophus cubat hoc sub marmore clausus,
 Carmine dulciloquus, qui librum Sobrietatis
 Edidit, et, sanctum pulchre depinxit Amandum
 Floribus exornans, metro prosaque venustans,
 Tanti pontificis palmam, caput [*al. capit*] atque coronam.

HUCBALDI EPITAPHIUM DUPLEX.

(*Histoire littéraire de la France*, tom. VI.)

I.

Dormit in hac tumba simplex sine felle columba,
 Doctor, flos et honos tam cleri quam monachorum,
 Hucbaldus, famam cujus per climata mundi
 Edita sanctorum modulamina gestaque clamant.
 Hic Cyrici membra pretiosa, reperta Nivernis,
 Nostris invexit oris, scripsitque triumphum.

II.

Præcluis orator, sudans opobalsama cosmo,
 Archas mellifluus rhetor super æthera notus,
 En Hucbalde Pater, salve per sæcla verenter.

B Tu lampas monachis, tu flos et doxa peritis :
 Te plebs æternum lugens sibi deflet ademptum.
 Vige jure, sophista, vale, theophile, chare.
 Ediderat stylo examussim certamen honesto
 Matris Julitæ, Cyrici prolisque venustæ,
 Ceu doctor celebrer gnarus per cuncta magister.
 Laudetur, vigeat, quod quæso, legatur, ametur.
 Hæc quisquis legis, Requiem dico det Deus illi
 Palmam cum superis gestet super astra choreis,
 Gloria pauper hæc peregit metra clienter,

ANNO DOMINI DCCCXXX.

STEPHANUS PAPA VII *al.* VIII.

NOTITIA HISTORICA

(Apud Mansi, Conciliorum collect., tom. XVIII, col. 381.)

Stephanus, patria Germanus, opera Othonis regis, posthabito cardinalium suffragio, electus est a Romanis anno Christi Redemptoris 939, tempore Constantini VIII et Romani, imperatorum Orientalium. Hic a tyrannis, quorum odium propter suam electionem in se concitavit, crebris ictibus sacrilegis facie deformatus fuit. Albericus enim, qui his temporibus principatum in Urbe gerebat, existimabat

non posse se dominium Urbis securum possidere, si non gentilis aliquis ipse bene notus Romanæ urbis pontificatum teneret. Qua occasione in eundem Stephanum parum æquus existens, cum manibus impiorum tantopere lancinari, et in facie deturpari permisit. Et quanquam hæc stigmata propter justitiam a Salanæ ministris inflictæ non dedecori sed ornamento essent, tamen ipse a publico hominum congressu hac de causa ut plurimum abstinuit. Hoc facto excitatus est animus Othonis ad vindicandum scelus Romanorum, et ad cohibendam vim illam tyrannicam, quam hactenus in promotione pontificum usurpant; quando autem illud perfecit, infra suo loco dicetur.

A Francorum proceribus adversus Ludovicum regem rebellantibus, eumque recipere detrectantibus, per Damasum quendam legationis munere fungentem nuntiavit, ut regem suum recipiant: quod si facere nolint, excommunicationis sententiam se incururos noverint. In Italia bellum inter Hugonem et Albericum, antehac semel per Odonem Cluniacensem abbatem compositum, fracta pace recruduit: qua occasione Odo a Stephano iterum Romam vocatus, pace nondum composita, ibidem ex hac vita decessit. Paulo post etiam Stephanus papa defunctus est, cum, ut habent Vaticani indices, annos tres, menses quatuor, et dies quinque sedisset.

STEPHANI PAPÆ VII EPISTOLÆ ET PRIVILEGIA.

I.

(705) STEPHANI VII BULLA PRO MONASTERIO S. VINCENTII VULTURNENSIS.

(Anno 930.)

Monasterio sancti Vincentii Vulturnensis, ejusque abbati Raimbaldo omnia jura et bona confirmat.

[Muratori., *rer. ital. Script.* I, n, 422.]

STEPHANUS episcopus, servus servorum Dei, RAIMBALDO viro venerabili abbati monasterii Christi martyris Vincentii, quod situm est in partibus Samniæ territorio Beneventano super fontem Vulturni fluminis, et per te cunctis successoribus tuis in eodem venerabili monasterio regulariter promovendis in perpetuum.

Pia sollicitudine curam agentes sacrarum Dei Ecclesiarum, utpote pro salute ovium a Deo nobis commissarum, et maxime Deo famulantium monachorum, satagimus ut divinæ contemplationi insistentibus opem ferre possimus, ut cum eis et divinæ remunerationis gratiam consequamur. Penitentibus igitur vobis, ut monasterium beati Vincentii martyris Christi cum omnibus sibi pertinentibus, cellis, capellis, castellis, et terris, sub jurisdictione sanctæ Romanæ Ecclesiæ nostri privilegii auctoritate muniremus, concedimus illud vobis, vestrisque legitimis successoribus abbatibus detinendum, ut nullius alterius Ecclesiæ ditionibus submittatur, sed cum omnibus sibi pertinentibus cellis, sive monasteriis, monasterium utique beati Petri juxta fluvium, Sabbati territorio Beneventano, monasterium Domini Salvatoris in Alise, cellam Sanctæ Mariæ in duas basilicas, cellam sanctæ Mariæ juxta fluvium Trinium, cellam sanctæ Mariæ in Castanieto, cellam sanctæ Mariæ in Palene, cellam sanctæ Mariæ in Apinianici, cellam sancti Petri in Vipera, cellam sancti Vincentii in Taccu cum omnibus monasteriis et cellis, sub apostoli-

B cæ sedis protectione permaneant. Præterea quæcunque a regibus, ducibus, principibus, vel reliquis fidelibus, ad idem monasterium collata sunt, vel in posterum conferri contigerit, et quæ prædecessorum nostrorum privilegiis confirmata vestris prædecessoribus constat, firma vobis, vestrisque successoribus, et illibata permaneant. Decernimus, quoque, ut nulli omnino hominum liceat prædictum monasterium temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas, retinere minuere, vel contrariis vexationibus fatigare; sed omnia integra conserventur, eorum, pro quorum sustentatione et gubernatione concessa sunt, usibus omnimode profutura. Obeunte vero ejus loci abbate, vel suorum successorum, nullus ibi qualibet astutia seu violentia præponatur, nisi quem fratres communi consensu, vel saniori concilio elegerint secundum timorem Dei, et beati Benedicti regulam a Romano pontifice consecrandum. Chrisma, oleum sanctum, consecrationes altarium, sive basilicarum, ordinationes monachorum, sive clericorum monasterio pertinentium, a quo malueritis accipietis catholico episcopo. Interdicimus etiam ne quis episcoporum ex eodem monasterio abbatem vel monachum ad suam synodum audeat provocare aut excommunicare; nec ibi cujuslibet Ecclesiæ sacerdotem, præter sedem apostolicam ditionem aliquam habere permitimus, adeo ut nisi ab abbate fuerit invitatus, nec missarum solemniam ibidem celebrare præsumat. Sacerdotes et clerici de quacunque ecclesia, si venerint ad habitandum in congregatione fratrum, aut monachicum suscipiendi habitum, statim recipiantur, nec a quolibet prohibeatur. Nec præsumat quisquam eidem monasterio, et cellis, vel possessionibus, vel rebus ejus violenter incumbere, vel quamlibet malitiæ jacturam

(705 Vera suppositane sit bulla hæc mutila, in tanta litterarum inopia difficile cognitu est; nec ta-

men effugere suspicionem potest, cum monasterium Vulturnense sciamus falsariis non caruisse. JAFFE.